

Сборник съдебна практика

Дело C-625/13 P

Villeroy & Boch AG
срещу
Европейска комисия

„Обжалване — Конкуренция — Картели — Белгийски, германски, френски, италиански, нидерландски и австрийски пазар на оборудване за баня — Решение, с което се установява нарушение на член 101 ДФЕС и на член 53 от Споразумението за Европейското икономическо пространство — Съгласуване на цените и обмен на чувствителна търговска информация — Единно нарушение — Доказване — Глоби — Пълен съдебен контрол — Разумен срок — Пропорционалност“

Резюме — Решение на Съда (първи състав) от 26 януари 2017 г.

1. *Обжалване — Основания — Неправилна преценка на фактите — Недопустимост — Контрол на Съда върху преценката на доказателствата — Изключване, освен в случай на изопачаването им — Контрол на Съда за изпълнение на задължението за мотивиране — Включване*

(член 256, параграф 1, втора алинея ДФЕС; член 58, първа алинея от Статута на Съда)

2. *Обжалване — Основания — Непълнота на мотивите — Обхват на задължението за мотивиране — Задължение на Общия съд да обоснове разликите между различните съдебни решения относно същото решение на Комисията — Липса*

(член 36 и член 53, първа алинея от Статута на Съда)

3. *Картели — Забрана — Нарушения — Споразумения и съгласувани практики, представляващи едно-единствено нарушение — Възлагане на отговорност на предприятието за цялото нарушение — Условия — Неправомерни практики и действия, вписващи се в общ план — Преценка — Необходимост от конкурентно отношение между участващите предприятия — Липса*

(член 101, параграф 1 ДФЕС)

4. *Обжалване — Основания — Повтаряне на основанията и доводите, изложени пред Общия съд — Липса на установяване на твърдяната грешка при прилагане на правото — Недопустимост*

(член 256, параграф 1, втора алинея ДФЕС; член 58, първа алинея от Статута на Съда; член 169, параграф 2 от Процедурния правилник на Съда)

5. *Обжалване — Основания — Непълнота на мотивите — Обхват на задължението за мотивиране*
(член 36 и член 53, първа алинея от Статута на Съда)
6. *Съдебно производство — Въвеждане на нови основания в хода на производството — Условия — Преценка на Общия съд — Правила*
(член 48, параграф 2 от Процедурния правилник на Общия съд (1991))
7. *Конкуренция — Административно производство — Решение на Комисията за установяване на нарушение — Доказване на нарушението и на неговата продължителност в тежест на Комисията — Обхват на тежестта на доказване — Доказване чрез определен брой улики и съвпадения, свидетелстващи за наличието и продължителността на непрекъснато антиконкурентно поведение — Допустимост*
(член 101, параграф 1 ДФЕС)
8. *Конкуренция — Административно производство — Решение на Комисията за установяване на нарушение — Начин на доказване — Писмени доказателства — Преценка на доказателствената сила на документ — Критерии — Изявления на други участващи в картела дружества*
(член 101, параграф 1 ДФЕС; Известие 2002/С 45/03 на Комисията)
9. *Конкуренция — Правила на Съюза — Нарушения — Възлагане на отговорност — Дружество майка и дъщерни дружества — Стопанска единица — Критерии за преценка — Презумпция за решаващо влияние, упражнявано от дружеството майка върху изцяло или почти изцяло притежаваните от него дъщерни дружества — Оборим характер — Нарушение на презумпцията за невиновност — Липса — Нарушение на принципа *in dubio pro geo* и на принципа за законоустановеност на нарушенията и на наказанията — Липса*
(член 101, параграф 1 ДФЕС; член 48, параграф 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз)
10. *Конкуренция — Предприятие — Понятие — Стопанска единица — Вменяване на нарушенията — Дружество майка и дъщерни предприятия — Солидарна отговорност на съответните дружества — Задължение на Комисията да определи припадащите се части на солидарните длъжности — Липса*
(член 101 ДФЕС; член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 на Съвета)
11. *Конкуренция — Глоби — Размер — Определяне — Съдебен контрол — Правомощие на съда на Съюза за пълен съдебен контрол — Обхват — Задължение да се извърши служебен контрол на решението, с което е наложена глоба — Липса — Нарушение на правото на ефективна съдебна защита — Липса*
(членове 261 ДФЕС и 263 ДФЕС; член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз; член 31 от Регламент № 1/2003 на Съвета)

12. *Обжалване — Компетентност на Съда — Контрол върху преценката на тежестта на нарушението, извършена от Комисията с оглед на определяне на размера на глоба — Изключване — Контрол, който се свежда до проверка дали Общият съд е взел предвид основните фактори за преценка на тежестта на нарушението и всички доводи срещу наложената глоба*

(член 256 ДФЕС; член 58, първа алинея от Статута на Съда; член 23, параграф 3 от Регламент № 1/2003 на Съвета)

13. *Обжалване — Компетентност на Съда — Оспорване по съображения за справедливост на преценката на Общия съд относно размера на глобите, които се налагат на предприятия, нарушили правилата за конкуренция на Договора — Изключване — Оспорване на тази преценка по съображения за нарушение на принципа на пропорционалност — Допустимост*

(членове 256 ДФЕС и 261 ДФЕС; член 58, първа алинея от Статута на Съда; член 31 от Регламент № 1/2003 на Съвета)

14. *Конкуренция — Глоби — Определяне — Неспазване на принципа на разумен срок на административното и съдебното производство — Нарушение, което не обосновава само по себе си намаляването на размера на глобата*

(членове 101 ДФЕС и 102 ДФЕС; член 41, параграф 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз; Регламент № 1/2003 на Съвета)

1. Вж. текста на решението.

(вж. т. 38, 39, 96, 107, 135 и 138)

2. Задължението на Общия съд да мотивира решенията си по принцип не може да включва задължението да обоснове възприетото по дадено дело разрешение спрямо възприетото по друго дело, с което е бил сезиран, въпреки че то се отнася до едно и също решение на Комисията относно производство по член 101 ДФЕС.

(вж. т. 42 и 61)

3. Предприятието, участвало в единно комплексно нарушение на правилата на конкуренция със свои собствени действия, които попадат в обхвата на понятията за споразумение или за съгласувана практика с антиконкурентна цел по смисъла на член 101, параграф 1 ДФЕС и целят да допринесат за осъществяването на нарушението в неговата цялост, може да носи отговорност и за действията, извършени от други предприятия в рамките на същото нарушение, за целия период на участието му в посоченото нарушение. Такъв е случаят, когато е доказано, че това предприятие е възнамерявало да допринесе със собствените си действия за преследваните от всички участници общи цели и че е знаело за предвижданите или вече извършени от други предприятия действия в изпълнение на същите цели или че е могло разумно да ги предвиди и е било готово да понесе свързания с тях риск.

От друга страна, текстът на член 101, параграф 1 ДФЕС се отнася общо до всички споразумения и всички съгласувани практики, които в рамките на хоризонтални или вертикални отношения нарушават конкуренцията на вътрешния пазар, независимо от това на кой пазар извършват дейност участниците, дори когато съответните уговорки засягат само търговското поведение на един от тези участници.

От това следва, че Общият съд може, без да допусне грешка при прилагане на правото, да приеме, че дружество е участвало в единно нарушение на правилата на конкуренция, обхващащо определена територия, при положение че е доказано, че е знаело за провеждането на антиконкурентни практики на тази територия, които са част от общ план, насочен към ограничаване на конкуренцията, въпреки че самото дружество не е прилагало тези практики.

(вж. т. 56, 59 и 60)

4. Вж. текста на решението.

(вж. т. 69, 70 и 130)

5. Вж. текста на решението.

(вж. т. 72, 73 и 137)

6. Вж. текста на решението.

(вж. т. 86 и 87)

7. В повечето случаи наличието на антиконкурентна практика или споразумение трябва да бъде логически изведено от определен брой съвпадения и улики, които, взети заедно, могат да представляват, при липсата на друго смислено обяснение, доказателство за нарушаване на правилата на конкуренцията. По този начин, що се отнася по-специално до нарушение, продължаващо няколко години, фактът, че не е представено пряко доказателство за участието на дружество в това нарушение за определен период от време, не е пречка да се приеме, че участието е налице и по отношение на този период, когато тази констатация се основава на обективни и съвпадащи улики, като в това отношение може да се вземе предвид липсата на публично разграничаване на това дружество.

(вж. т. 111)

8. Комисията доказва надлежно участието на дружество в нарушение на член 101, параграф 1 ДФЕС, когато се основава не просто на искането на дружество, участващо в картела, за освобождаване от глоба или намаляване на нейния размер, но и на ръкописен протокол от обхваната от нарушението среща, който е изготвен от представител на дружеството в самия ден на срещата и отговаря по време на момента на настъпване на фактите, а не на момента на представяне от това дружество на искането му за освобождаване от глоба или намаляване на нейния размер на основание Известието относно освобождаването от глоби и намаляването на техния размер по делата за картели. Това доказателство не предполага наличието на други съвпадащи доказателства.

(вж. т. 134)

9. Постоянната съдебна практика, съгласно която в особения случай, когато дружество майка пряко или косвено притежава изцяло или почти изцяло капитала на свое дъщерно дружество, което е извършило нарушение на правилата на конкуренция на Съюза, съществува оборима презумпция, че дружеството майка действително упражнява решаващо влияние върху дъщерното си дружество, което позволява да носи отговорност за неправомерните действия на последното, е съобразена както с презумпцията за невиновност, гарантирана с член 48, параграф 1 от Хартата на основните права, така и с принципа *in dubio pro reo* и с принципа за законоустановеност на нарушенията и на наказанията. Всъщност презумпцията за упражняване на решаващо влияние от дружеството майка върху дъщерното ѝ дружество, в случай че притежава изцяло или почти изцяло капитала на последното, не води до презумпция за

виновност на някое от тези две дружества, така че не нарушава нито презумпцията за невинност, нито принципа *in dubio pro reo*. Що се отнася до принципа за законоустановеност на нарушенията и на наказанията, той изисква законът да определя ясно нарушенията и наказанията, които се налагат за тях, като това условие е изпълнено, когато от текста на приложимата разпоредба, а при нужда и чрез тълкуването ѝ от съдилищата, правният субект може да разбере за кои действия и бездействия се предвижда наказателна отговорност.

(вж. т. 146, 147 и 149)

10. Макар от член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 да следва, че Комисията може да наложи солидарно глоба на няколко дружества, доколкото те са включени в едно и също предприятие, нито текстът на тази разпоредба, нито целта на механизма на солидарната отговорност позволяват да се приеме, че това правомощие за налагане на санкции се простира, отвъд определянето на външното отношение на солидарна отговорност, до правомощието да се определят частите, припадащи се на солидарните длъжници в рамките на вътрешното им отношение.

Напротив, целта на механизма на солидарната отговорност се състои във факта, че той представлява допълнителен правен способ, с който разполага Комисията, за да увеличи ефективността на своите действия в областта на събирането на наложените глоби за нарушения на правото на конкуренцията, при положение че този способ намалява риска от неплатежоспособност спрямо Комисията в качеството ѝ на кредитор по дълга, който представляват тези глоби, което допринася за постигането на възпиращата цел, преследвана по принцип от правото на конкуренцията.

Определянето обаче на припадащите се части на солидарните длъжници в съществуващото вътрешно отношение между тях няма тази двойна цел. Всъщност става въпрос за правен спор, който се повдига на по-късен етап и по принцип вече не е от интерес за Комисията, тъй като цялата глоба ѝ е била платена от един или няколко от посочените съдължници. Ето защо от Комисията не може да се изисква да определя такива припадащи се части.

(вж. т. 151—153)

11. Що се отнася до съдебния контрол върху решенията на Комисията за налагане на глоба за нарушение на правилата на конкуренция, въведеният в член 263 ДФЕС контрол за законосъобразност се упражнява въз основа на правомощието за пълен съдебен контрол, признато на съда на Съюза по силата на член 31 от Регламент № 1/2003 в съответствие с член 261 ДФЕС. Пълният съдебен контрол оправомощава съда да излезе от рамките на обикновения контрол за законосъобразност на санкцията и да замени преценката на Комисията със своята преценка и в резултат на това да отмени, намали или увеличи наложената глоба или периодична имуществена санкция.

За да изпълни изискванията за пълен съдебен контрол по смисъла на член 47 от Хартата на основните права, що се отнася до глобата, съдът на Съюза е длъжен, при упражняване на предвидените в членове 261 ДФЕС и 263 ДФЕС правомощия, да разгледа всяко твърдение за нарушение, правно или фактическо, с което се цели да се докаже, че размерът на глобата не съответства на тежестта и на продължителността на нарушението. Упражняването на пълния съдебен контрол обаче не е равнозначно на служебен контрол и производството е състезателно. По принцип жалбоподателят трябва да посочи основанията за отмяна на спорното решение и да докаже, че тези основания са налице.

Липсата на служебен контрол на цялото спорно решение не е нарушение на принципа на ефективна съдебна защита. Всъщност за спазването на този принцип не е необходимо Общият съд — който несъмнено трябва да отговори на повдигнатите основания и да упражни контрол както от правна, така и от фактическа страна — да бъде задължен да направи служебно ново пълно проучване на преписката.

(вж. т. 178—182)

12. Вж. текста на решението.

(вж. т. 183 и 187—189)

13. Вж. текста на решението.

(вж. т. 184 и 192)

14. В областта на конкуренцията незачитането на правото да се изисква спазване на разумен срок поради голямата продължителност на административното производство не може само по себе си да доведе до намаляване на размера на глобата, наложена на предприятие за разглежданото нарушение.

(вж. т. 190)